

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 6/1985-86 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av 3 och 4 §§ landskapslagen om lotterier.

Landstinget har den 15 november 1985 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet, som hört t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson, polismästaren Björn Andersson, t.f. verkställande direktören för Ålands penningautomatförening Sigurd Lindvall samt ordföranden i Ålands hästavelsförening r.f., landskapsstyrelseledamoten Olof Salmén, får härmed vördsamt anföra följande.

I framställningen föreslås en ändring av landskapslagen om lotterier så att ensamrätt att anordna lotterier i form av vadhållning vid tävlingar i fortsättningen skulle tillkomma Ålands penningautomatförening. Av framställningens motivering framgår att avsikten i första hand är att inleda vadhållning vid travtävlingar.

Utvidgade möjligheter för penningautomatföreningen att bedriva olika former av lotterier och spel ökar avkastningen av föreningens verksamhet och främjar därigenom utvecklingen av landskapets enskilda årsstat. Genom vadhållning vid travtävlingar stimuleras samtidigt intresset för hästavel och -sport i landskapet. Med beaktande av det stora intresset för motsvarande verksamhet i riket och i Sverige kan man räkna med att travtävlingar med vadhållning kan vara av betydelse även för turismens främjande.

I anslutning till hästtävlingar brukar två spelformer tillämpas. Den ena innebär möjlighet för allmänheten att utanför travbanorna tippa resultaten av hästtävlingar genom att betala en på förhand bestämd avgift. Denna verksamhet handhas i riket av tippningsbolaget och definieras som tippningsverksamhet. Den andra formen, som definieras som vadhållning vid hästtävlingar, avser möjlighet att på travbanan mot en bestämd insats genom vadhållning angående tävlingsresultatet delta i fördelningen av de vinster som inflyter genom insatserna (totalisator-tävling). Den senare verksamheten handhas i riket med ensamrätt av en särskild centralorganisation för hästsporten. Framställningen möjliggör den senare formen, d.v.s. totalisatorspel på travbana, vilket lagtextens formulering "vadhållning vid tävlingar" avser att ange.

Enligt utskottet finns inte några hinder för att vadhållning vid hästtävlingar i organiserad skala kunde inledas även i landskapet. I likhet med landskapsstyrelsen anser utskottet att verksamheten förutsätter särskild kontroll och insyn från landskapsstyrelsens sida. Genom den verksamhet Ålands penningautomatförening redan bedriver i landskapet är det enligt utskottets åsikt lämpligt och ändamålsenligt att föreningen i framtiden även skulle handha vadhållningen vid travtävlingar. Utskottet förutsätter härvid att organisationer i landskapet som främjar hästsport och -avel skulle tillförsäkras en skälig andel av penningautomatföreningens behållning från vadhållningen.

Enligt den föreslagna lagtexten kan penningautomatföreningen beviljas tillstånd att i framtiden ordna vadhållning vid tävlingar utan att tävlingsformerna närmare definierats. Ur motiveringen framgår dock att närmast hästtävlingar avsetts. Utskottet anser en utvidgning av penningautomatföreningens verksamhet med i första hand vadhållning vid hästtävlingar tillräcklig. Uppkommer senare behov av även andra former av vadhållning, kan landstinget då ta ställning till detta.

I rikets förordning om vadhållning vid hästtävlingar (FFS 122/66) ingår närmare föreskrifter om fördelningen av de vid vadhållningen influtna medlen mellan tillståndshavaren och dem som vunnit vid vadhållningen. En större del utdelas som vinster medan återstoden delas mellan staten och den organisation som handhar vadhållningen enligt i förordningen närmare angivna grunder. Utskottet förutsätter för sin del att landskapsstyrelsen utfärdar motsvarande bestämmelser innan vadhållning inleds i landskapet och att den andel av medlen, som skall tillfalla vinnarna i spelet, i stort sett kommer att motsvara vad som tillämpas i riket. Närmare regler rörande verksamheten bör även ingå i tillståndsbeslutet på sätt som förutsätts i lagförslagets 4 §. Utskottet understryker i sammanhanget behovet av närmare bestämmelser rörande lotterier. I riket har i stöd av lotterilagstiftningen utfärdats förordningar rörande bl.a. varulotterier, bingospel och vadhållning vid hästtävlingar.

Gällande lydelse av 4 § innehåller ett blankettstadgande, enligt vilket rikets bestämmelser rörande bl.a. hästtävlingar skall tillämpas även i landskapet. Landstingets lagstiftningsbehörighet på de i paragrafen nämnda områdena har sålunda redan tidigare konstaterats och påverkas inte av de föreslagna ändringarna.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga det i
framställningen ingående lagförslaget
med följande ändringar:

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av 3 och 4 §§ landskapslagen om lotterier.

(Ingressen lika som i framställningen).

3 §.

Tillstånd att hålla penningautomater och andra i 1 § 3 mom. avsedda spelordningar mot betalning samt tillstånd att ordna vadhållning vid hästtävlingar får beviljas offentligrättslig förening som grundats genom landskapsförordning för att bedriva sådan verksamhet. Medel som inflyter genom föreningens verksamhet skall upptas i landskapets enskilda årsstat och användas för att främja och stödja allmännyttig verksamhet i landskapet.

(2 mom. lika som i framställningen).

4 §.

(Lika som i framställningen).

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1986.

Mariehamn den 5 december 1985.

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sune Eriksson samt ledamöterna Andersson, Börje Eriksson och Jan-Erik Lindfors.